

Puun pienpolton terveydelliset ohjeet

Päivi Aalto
Ylitarkastaja, Valvira

Terveydensuojelulaki 1/3

TsL 1 § Lain tarkoitus

- Väestön ja yksilön terveyden ylläpito ja edistäminen
- Terveystaittaa aiheuttavien elinympäristössä esiintyvien tekijöiden vähentäminen ja poistaminen
- Terveystaitalla tarkoitetaan ihmisessä todettavaa sairautta tai sellaisen tekijän esiintymistä, joka voi vähentää elinympäristön terveellisyyttä

Elinympäristöllä tarkoitetaan ihmisen välitöntä ympäristöä esim. asunnon sisätiloja ja ympäristöä hänen asuntonsa läheisyydessä (TsL:n perustelut, HE 42/194).

TsL 2 § Yleiset periaatteet

- Elinympäristöön vaikuttavaa toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy

Terveydensuojelulaki 2/3

TsL 26 § Asunnon terveydelliset vaatimukset

- Asunnon sisäilman tulee olla laadultaan sellaista, ettei siitä aiheudu asunnossa oleskeleville terveyshaittaa

TsL 27 § Asunnossa esiintyvä terveyshaitta

- Jos asunnossa esiintyy mahdollisesti terveyshaittaa aiheuttavaa hajua tai savua, voi ts-viranomainen velvoittaa haitan aiheuttajan ryhtymään toimenpiteisiin haitan poistamiseksi tai rajoittamiseksi

TsL 45 § Tarkastusoikeus

- Ts-viranomaisella on oikeus tehdä tarkastuksia ja tutkimuksia
- Tarkastuksen tekijällä on oikeus päästä alueelle tai rakennukseen, missä se epäilee syntyvän terveyshaittoja

Terveydensuojelulaki 3/3

TsL 46 § Asunnontarkastus

- Asunnon tarkastamiseen yksityisasunnossa tulee olla perusteltu syy epäillä asunnosta aiheutuvan asukkaalle tai naapurille terveyshaittaa
- Asukkaan tahdon vastaisesti tehtävään tarkastukseen tulee olla ts-viranomaisen kirjallinen määräys

TsL 51 § Terveydensuojelua koskevat määräykset

- Ts-viranomaisella on oikeus antaa yksittäisiä kieltoja ja määräyksiä terveyshaitan poistamiseksi tai ehkäisemiseksi
- Jos haitta on peräisin YsL:n nojalla luvan- tai ilmoituksenvaraisesta toiminnasta, antaa määräyksen haitan poistamiseen ys-viranomainen

Terveyshaitan arviointi 1/3

- ❖ Ts-viranomaisen on selvittävä aiheutuuko savusta terveyshaittaa valituksen tekijälle => haitan todentaminen voi edellyttää useita tarkastuskäyntejä kohteessa
- ❖ Terveyshaitan arvioimiseksi viranomaisen on selvittävä kuinka usein, minkälaista ja missä määrin haittaa esiintyy eli arvioitava riskin suuruus
- ❖ Selvityksessä voi käyttää apuna seurantapäiväkirjalomaketta
 - Riittävä seuranta-aika lämmityskaudella on n. 1 kk
 - Seurannan ja tarkastusten aikana huoneiston ilmanvaihdon tulee olla tavanomaisessa käytössä ja ikkunat suljettuina

Terveyshaitan arviointi 2/3

- ❖ Savun haju ilmentää epäsuorasti kohonneita kaasumaisten ja hiukkasmaisten epäpuhtauksien pitoisuuksia
-
- ❖ Asuinhuoneistossa usein tai pitkäkestoisesti tapahtuvaa hajukynnyksen ylittymistä voidaan pitää terveyshaittana
 - ❖ Hajukynnys ylittyy usein, jos savun hajua esiintyy asuinhuoneistossa 2–3 päivänä viikossa n. 1 tunti kerralla
 - ❖ Kehitteillä hiukkasmonitoreja – käyttöönotto edellyttää ohjeistusta tulosten tulkintaan

Terveyshaitan arviointi 3/3

❖ Ulkona esiintyvän savuhaitan arvioinnissa voidaan käyttää matriisia, jonka muuttujina ovat savun hajun esiintymistiheys ja kesto sekä hajun voimakkuus

➤ Seurantajaksosta suljetaan pois hyvin sateiset ja tuuliset päivät

Savun esiintymistiheys

Jatkuvasti; vähintään 4 pv/viikko ja yli 3 tuntia/kerta

Usein; 2-3 pv/viikko ja yli 3 tuntia/kerta

Harvoin; 1 pv/viikko yli 3 tuntia

luokka	1	2	3	luokka
3	3	6	9	
2	2	4	6	
1	1	2	3	
	1	2	3	luokka
	Haju on lievä	Haju on kohtalainen	Haju on voimakas	
	Savunhajun voimakkuus			

	Savuhaitta on terveyden kannalta hyvin merkittävä
	Savuhaitta on terveyden kannalta merkittävä
	Savuhaitta on terveyden kannalta melko vähäinen

Terveysvalvonnan toimenpiteet 1/4

❖ Savuhaittojen syntymisen ennaltaehkäisy

- Ts-viranomaisen voi tehostetusti tiedottaa lämmityskauden alussa pienpoltosta syntyvien pienhiukkasten terveyshaitoista
- Ts-viranomainen voi laatia pienkiinteistöille kirjalliset ohjeet puun poltosta, aineistoa ja myös valmiita oppaita löytyy YTV:n ja Motiva Oy:n sivuilta:

http://www.ytv.fi/FIN/ilmanlaatu/tietoja_ilmansuojelusta/pienpoltto/

<http://www.ytv.fi/NR/rdonlyres/7F15E985-23A6-47F6-AF6E-5AC80584B4CD/0/savumerkit.pdf>

<http://www.motiva.fi/fi/kuluttajat/asuminen/tietoapuulammityksesta/>

<http://www.motiva.fi/fi/julkaisut/uusiutuvatenergiahteet/puuenergia/patkittainpuulammityksesta.html>

Valvira

Terveysvalvonnan toimenpiteet 2/4

- ❖ **Savuhaitan esiintyessä saattaa riittää, että haitan aiheuttajaa neuvotaan oikeasta puun polttotavasta**

- ❖ Ts-viranomainen voi TsL 27 §:n nojalla antaa mm. polttoainetta, palamisolosuhteita ja kattilan huoltoa koskevia ohjeita:
 - Polttoaineen varastointia ja käyttöä koskevat ohjeet. Esim. lastulevyn, maalatun puun, likaisen puun tai muun jätteen käyttö polttoaineena on kielletty.

 - Ohjeet hyvistä palamisolosuhteista ja polttamistavasta. Kattilan tai uunin käytössä on noudatettava valmistajan antamia ohjeita.

 - Kattilan nuohouskertojen lisääminen.

Valvira

Terveysvalvonnan toimenpiteet 3/4

- ❖ **Jos savukaasujen leviäminen valittajan kiinteistölle on ilmeistä ja kattilassa tai tulisijassa on puutteellisuuksia, voi viranomainen edellyttää lisäksi TsL 27 ja 51 §:n nojalla seuraavia toimenpiteitä terveyshaitan poistamiseksi:**
 - Rajoitetaan kattilan tai muiden tulisijojen käyttöaika.

 - Korotetaan savupiippua savukaasujen laimenemisen tehostamiseksi. Pyydettävä lausunto sekä rakennusvalvonta- että pelastusviranomaiselta.

 - Kielletään kattilan käyttö ilman vesivaraajaa. Vesivaraajan on oltava vähintään 1000 litraa. Tätä määräystä ei sovelleta kattiloihin, joissa polttoaineen syöttö on automatisoitu.

 - Jos palamisolosuhteiden parantamisella tai muilla toimenpiteillä haittaa ei saada poistettua, kielletään puun polttaminen kattilassa.

Valvira

Terveysvalvonnan toimenpiteet 4/4

- ❖ **Ennen toimenpiteen määräämistä viranomaisen on kuultava haitan aiheuttajaa ja haitasta kärsivää.**
- ❖ **Määräyksiä asetettaessa on otettava huomioon Suomen ilmasto-olosuhteet ja annettava kohtuullinen määräaika toimenpiteiden tekemiselle, jos ne edellyttävät katkosta lämmitysjärjestelmän käytössä.**

Valvira

Kiitos!